Από το Συναξάρι - Ο όσιος Νικήτας ο Στυλίτης ο εν Περεγιασλάβλ

Categories : ΘΕΟΛΟΓΙΑ

Date : 24 Μαΐου, 2020

24 Μαΐου

Κατά την νεότητά του, στο Περεγιασλάβλ-Ζαλέσκι, ο όσιος Νικήτας ήταν φοροεισπράκτορας, για λογαριασμό του ηγεμόνος Ντολγκορούκι. Ήταν βίαιος και έκανε μεγάλο κακό, καταπιέζοντας τους φτωχούς που δεν μπορούσαν να ανταποκριθούν στους φόρους, κλέβοντας και διαρπάζοντας μαζί με φίλους που ήσαν όμοιοί του.

Μια ημέρα πέρασε μπροστά από μία εκκλησία την ώρα του Εσπερινού και άκουσε τα λόγια του προφήτη Ησαΐα: «Λούσασθε, καθαροί γένεσθε, αφέλετε τας πονηρίας από των ψυχών υμών» (Ησ. 1:16). Έντρομος από τα λόγια αυτά, γύρισε στο σπίτι του και πέρασε άγρυπνος όλη την νύχτα.

Την άλλη ημέρα, όπως το συνήθιζε, κάλεσε φίλους στο σπίτι να τους φιλέψει και ζήτησε από την γυναίκα του να ετοιμάσει το φαγητό. Την ώρα που εκείνη μαγείρευε το κρέας, είδε το αίμα να τρέχει με ασυνήθιστο τρόπο κι όταν το έβαλε στην κατσαρόλα, το αίμα άρχισε να κοχλάζει και στον αφρό βγήκαν ανθρώπινα μέλη. Γεμάτη φρίκη, φώναξε τον σύζυγό της, ο οποίος διαπιστώνοντας το γεγονός αναφώνησε περίφοβος: «Αλίμονό μου, γιατί πολύ αμάρτησα!»

Βγήκε τρέχοντας και κλαίγοντας από το σπίτι και πήγε στην Μονή του Μεγαλομάρτυρος Νικήτα που απείχε τρία βέρτσια από την πόλη. Πέφτοντας στα πόδια του ηγουμένου, του είπε: «Σώσε μια ψυχή που χάνεται!» Για να τον δοκιμάσει, ο ηγούμενος τον πρόσταξε να παραμείνει στην πύλη του μοναστηριού και να εξομολογείται τα κρίματά του μπροστά σε όσους μπαινόβγαιναν. Ο Νικήτας έκανε όπως του ζητήθηκε για κάποιο διάστημα. Έπειτα, διακρίνοντας ένα έλος περιβαλλόμενο από καλάμια, γύρω από τα οποία πετούσαν πλήθος σκνίπες και κουνούπια, έβγαλε τα ρούχα του και ξάπλωσε γυμνός πάνω στα καλάμια για να προσευχηθεί.

Μετά από τρεις ημέρες, μερικοί μοναχοί, απεσταλμένοι του ηγουμένου, αφού δεν τον βρήκαν στην πύλη της μονής, άρχισαν να τον αναζητούν και τον ανακάλυψαν μέσα στα καλάμια, καταπληγωμένο και αιμόφυρτο. Ο ηγούμενος ήλθε επί τόπου και τον ρώτησε για ποιον λόγο είχε υποβληθεί σε τέτοιο μαρτύριο. Ο Νικήτας αποκρίθηκε:

«Πάτερ, σώσε μια ψυχή που χάνεται!» Τον έφεραν τότε στο μοναστήρι και τέλεσαν την μοναχική κουρά του.

Από τότε αποσύρθηκε σε ένα στενό κελλί, όπου ζούσε εν νηστεία και προσευχή αδιαλείπτως. Την νύχτα, αντί να αναπαυθεί, πήγαινε κρυφά και καταπιανόταν με έργα κοινής ωφέλειας. Έτσι άνοιξε δύο πηγάδια στην περιοχή. Απέκρουε τις επιθέσεις των δαιμόνων με το σημείο του Σταυρού και την επίκληση του ονόματος του αγίου μάρτυρος Νικήτα, αλλά σε κανέναν δεν έκανε λόγο για τους αγώνες του. Εν συνεχεία ύψωσε έναν στύλο, κοντά στην εκκλησία, πάνω στον οποίο έστεκε μονίμως, όπως οι παλαιοί στυλίτες.

Με τους αγώνες αυτούς έλαβε το χάρισμα να επιτελεί θαύματα και ιάματα προς όφελος εκείνων που προσέρχονταν να ζητήσουν τη μεσιτεία του. Ο ευσεβής ηγεμόνας Μιχαήλ του Τσερνιγκώφ ήταν την εποχή εκείνη παράλυτος. Ακούγοντας να γίνεται λόγος για τον άγιο Νικήτα, διέταξε τους βογιάρους του να τον μεταφέρουν στο Περεγιασλάβλ.

Στον δρόμο, ο δαίμονας, παίρνοντας την μορφή μοναχού, είπε στον πρίγκιπα ότι ερχόταν από το μοναστήρι όπου ζούσε ο Νικήτας και ότι αυτός ήταν ένας απατεώνας. Ο ηγεμόνας εθλίβη σφόδρα, συνέχισε, ωστόσο, τον δρόμο του και φθάνοντας κοντά στην μονή, έστειλε έναν βογιάρο να ειδοποιήσει τον άγιο για την επίσκεψή του. Ο δαίμονας, παίρνοντας τούτη την φορά την μορφή ενός μονόφθαλμου μοναχού που κουβαλούσε ένα φτυάρι, σταμάτησε τον απεσταλμένο και του είπε ότι ο Νικήτας είχε πεθάνει και μόλις τον είχε θάψει.

Καταλαβαίνοντας την απάτη, ο βογιάρος έδιωξε τον δαίμονα επικαλούμενος το όνομα του οσίου και έφθασε στον στύλο του, όπου ο όσιος του έδωσε την ράβδο του. Μόλις ο βογιάρος παρέδωσε το ραβδί αυτό στον πρίγκιπα, ο τελευταίος ιάθηκε και πήγε με τα πόδια στον όσιο για να τον ευχαριστήσει και να λάβει την ευλογία του (1186).

Μια νύχτα, μακρινοί συγγενείς του οσίου Νικήτα ήλθαν να τον βρουν για να ζητήσουν τις προσευχές του. Βλέποντας τις βαρειές αλυσίδες που έφερε στο σώμα του να λάμπουν, σκέφτηκαν πως ήταν από ασήμι και με την υποκίνηση του δαίμονα σκότωσαν τον άνθρωπο του Θεού και άρπαξαν τις αλυσίδες του.

Κατά τον Όρθρο, ήλθε ο εκκλησιαστικός να ζητήσει την ευλογία του οσίου για να αρχίσει την Ακολουθία και τον βρήκε νεκρό με το σώμα του να ευωδιάζει. Οι μοναχοί τον έθαψαν στον ναό του Μεγαλομάρτυρος Νικήτα, κοντά στην Αγία Τράπεζα, και πλήθος ιαμάτων επιτελέσθηκαν από τη στιγμή εκείνη (1186 ή 1189).

Όσο για τους ασεβείς φονιάδες, διαπιστώνοντας ότι οι κλεμμένες αλυσίδες ήσαν

σιδερένιες, τις πέταξαν στον Βόλγα, κοντά στην Μονή του Αγίου Πέτρου, στο Ιαροσλάβ. Ανευρέθησαν από τους μοναχούς του μοναστηριού αυτού, μετά από αποκάλυψη, και επιτέλεσαν πολλά θαύματα. Ο όσιος Νικήτας εμφανίσθηκε κατόπιν στον μοναχό που είχε βρει τις αλυσίδες και του έδωσε εντολή να τις φέρει στο Περεγιασλάβλ, στον τάφο του. Έκτοτε, τα τίμια αυτά λείψανα χορηγούν την θεραπεία σε όσους τα τιμούν με πίστη.

Τον 15ο αιώνα, τα λείψανα του οσίου, μετά από εξέταση του μητροπολίτη Φωτίου, βρέθηκαν άφθορα και η τιμή του άρχισε να διαδίδεται αυθόρμητα σε όλη την Ρωσία.

Η επίσημη αγιοκατάταξή του έγινε από την Σύνοδο της Μόσχας το 1549.

(Από το βιβλίο: Νέος Συναξαριστής της Ορθοδόξου Εκκλησίας, υπό Ιερομονάχου Μακαρίου Σιμωνοπετρίτου. Τόμος ένατος, Μάιος, σελ. 280. Ίνδικτος, Αθήναι 2007)

(Πηγή ψηφ. κειμένου: koinoniaorthodoxias.org*)*